

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.29>

Т. О. Коломоєць

доктор юридичних наук, професор,
декан юридичного факультету,
Запорізького національного університету

В. К. Колпаков

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного та адміністративного права,
Запорізького національного університету

М. В. Титаренко

PhD,
доцент кафедри конституційного та адміністративного права,
Запорізького національного університету

ФОРМУВАННЯ ГІБРИДНОГО МИРУ В КОНТЕКСТІ УТВЕРДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ В УКРАЇНІ

Проведене дослідження дало змогу визначити сучасні засади формування національної системи стратегічних комунікацій України в контексті наближення та тимчасового встановлення гібридного миру. Проведений аналіз дозволив визначити особливості та перспективи формування гібридного миру в Україні в контексті побудови ефективної національної системи стратегічних комунікацій. Констатовано, що в умовах завершення російсько-української війни Україна стикається з новими викликами, які полягають у необхідності забезпечення стабільності, безпеки і стійкості суспільства перед гібридними загрозами.

Поняття „гібридний мир” пропонується розглядати як складний системний правовий феномен, який передбачає збереження прихованих та неявних форм конфлікту навіть після формального завершення воєнних дій в умовах існування суперечностей інтерпретацій. Обґрунтовано актуальність у формуванні ефективного правового регулювання функціонування НССК.

Доведено, що з правових позицій цілковита перемога за умов визнання російсько-української війни „гібридною” є апіорі неможливою для жодного з суб'єктів міжнародно-правових відносин. Обґрунтовано, що формування стійкого миру вимагає не лише військових чи політичних, а й передусім інформаційних та комунікаційних заходів, реалізації усіх компонентів стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації стають ключовим інструментом реалізації стратегічного курсу в рамках формування відповідної стратегічної державної політики, який дозволяє консолідувати суспільство, нейтралізувати вплив пропаганди та ефективно управляти інформаційним простором, зокрема мінімізуючи конфлікти інтерпретацій та чітко впроваджуючи у міжнародний комунікаційний мілітарний та правовий простір терміну: російсько-українська війна. Запропоновано нове правове розуміння змісту поняття „перемога”: перемога для України має концептуалізуватися в правничій термінології „перемога над збройним агресором”.

У дослідженні визначено, що в умовах гібридного миру НССК має виконувати основні завдання: формування єдиного національного стратегічного наративу; запровадження нового стратегічного дискурсу; забезпечення суспільної згуртованості й стратегічної стійкості населення; збереження контролю над об'єктами стратегічної інфраструктури; протидія інформаційним маніпуляціям та дестабілізаційним впливам зовнішніх суб'єктів з позицій стратегічних комунікацій в системному вимірі; сприяння реінтеграції окупованих територій шляхом створення сприятливих умов та нарощування власних мілітарних можливостей ОПК.

У статті визначено основні перешкоди, які стоять на шляху до ефективної реалізації завдань: нормативно-правова невизначеність, відсутність єдиних координаційних структур та недостатня підготовка кадрів. Відповідно запропоновано низку практичних рекомендацій: створення єдиного координаційного органу стратегічних комунікацій, удосконалення нормативно-правової бази, розвиток кадрового потенціалу та активне залучення громадянського суспільства до формування і реалізації кампаній різного рівня в рамках реалізації стратегічних комунікацій.

Утвердження НССК є необхідною умовою для формування гібридного миру та забезпечення довготривалої стабільності в повоєнній Україні. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення практичного досвіду інших держав, адаптацію кращих міжнародних практик до українських умов, а також розроблення конкретних механізмів реалізації стратегічних комунікацій у повоєнний період з метою встановлення реального та стійкого, гарантованого правовими та безпековими гарантіями – миру (не гібридного, а реального).

Ключові слова: національна система стратегічних комунікацій, стратегічні комунікації, гібридний мир, гібридна загроза, гібридна війна, безпекова функція, державні інтереси, правове регулювання державної безпеки, безпека інституційної системи, стратегічна політика.

Вступ. Метою державної політики є формування гарантованих умов реалізації національних інтересів. Відтак, метою завершення війни є встановлення гарантованого, стійкого та забезпеченого миру як надійного стану відсутності війни.

Після завершення російсько-української війни Україна стикнеться з необхідністю переходу до періоду стабілізації та утвердження миру, подальшого ствердження національної державності та національної ідентичності. Однак характер сучасних війн свідчить, що навіть після формального завершення воєнних дій загрози гібридного характеру не зникають, а трансформуються, породжуючи феномен, що отримав назву «гібридний мир», яка допоки не є легітимованою.

За таких умов особливого значення набуває формування ефективної національної системи стратегічних комунікацій (далі – НССК), здатної протидіяти деструктивним інформаційним впливам, забезпечити інформаційний суверенітет і сприяти інфраструктурному відновленню та оновленню, сталому суспільно-політичному та правовому розвитку України.

Гібридний мир передбачає, що держава вимушена балансувати між війною та стабільністю, уникаючи, з одного боку, відновленню бойових дій, водночас будучи змушеною перейти від активних до гібридних дій, здійснюючи протидію гібридним впливам ворогів, які мають на меті дестабілізацію внутрішньо-політичної обстановки, руйнування інституційної системи. За таких умов інформаційний чинник трансформується на вирішальний для підтримання стійкого миру і формування стійкої системи державного управління.

В Україні питання функціонування НССК і підтримання гібридного миру правовими засобами, незважаючи на свою актуальність, не розглядалося на достатньо ґрунтовному рівні. Можна виділити окремо дві групи публікацій, які присвячені: 1) *гібридній війні*: В. Горбуліна, В. Ліпкана, Є. Магди, Є. Макаренко та ін.; 2) *розвитку системи стратегічних комунікацій*: А. Баровська, Г. Зубко, Д. Дубов, О. Кушнір, Т. Сивак, С. Соловйов,

Таким чином, *актуальність* статті визначається необхідністю теоретичного та практичного обґрунтування ролі формування національної системи стратегічних комунікацій у процесі формування **гібридного миру в повоєнній Україні**. Стратегічні комунікації повинні стати ключовим інструментом, здатним забезпечити стабільність та стійкість суспільства.

Метою статті є аналіз умов і завдань формування гібридного миру, визначення місця стратегічних комунікацій у повоєнній системі державного управління та формулювання рекомендацій щодо їх ефективного використання у забезпеченні інформаційної безпеки України.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішити такі *завдання*:

- визначити сутність феномену „гібридний мир” і його взаємозв’язок із гібридною війною, встановивши правовий його вимір;
- проаналізувати роль НССК у правовому забезпеченні стабільності інформаційного простору після завершення активних бойових дій;
- виявити основні виклики і загрози гібридного миру та визначити шляхи їх подолання за допомогою стратегічних комунікацій;
- сформулювати практичні рекомендації щодо формування і розвитку національної

системи стратегічних комунікацій у повоєнній Україні.

Виклад основного матеріалу. Сучасні війни дедалі частіше характеризуються застосуванням гібридних методів, поєднуючи комунікаційні, кібернетичні, безпекові та військові, інформаційні, економічні та психологічні інструменти впливу. Поняття „гібридний мир” є порівняно новим і використовується для позначення пост-конфліктного стану суспільства, коли активні військові дії припиняються, але продовжується реалізація окремих компонентів стратегічних комунікацій, спрямованих на внутрішню дестабілізацію держави та розкол суспільства, дискредитацію символів та постулатів державності, конкретних посадових осіб, зовнішньополітичного курсу та стратегічного партнерства тощо.

Одним із перших, хто дав визначення та дефініцію поняття „гібридний мир” в рамках правових наук, був професор В. Ліпкан, який у 2018 році відзначав, що **гібридний мир** – продовження гібридної війни, стан уявного спокою та віртуальної гармонії в період між підготовкою наступних етапів гібридної війни; демонстрація добровільної взаємної згоди на вирішення конфліктів без застосування насильства, натомість насправді із продовженням застосування засобів гібридної війни [1]. Відповідно *загрозами гібридного типу* В. Ліпкан пропонує визнавати різновид загроз національній безпеці, реалізація яких спричиняє синергетичний та каскадний ефект від одночасного застосування комбінованих методів впливу, які часто мають прихований характер або маскуються під інші процеси у рамках правового поля [2, с. 81].

Для нас важливим розглядати не лише саме явище, а й передусім його вплив на правові відносини, для подальшого формування правових засад впливу на аналізовані відносини, виходячи на розуміння форми будови НССК.

Адже вивчати НССК з позицій її форми, означає вивчити її побудову, складові частини та способи здійснення стратегічної політики, визначити структуру, правове становище і співвідношення вищих органів державної влади у цій діяльності [3, с. 115].

Із наведених визначень доходимо висновку, що *гібридний мир* є логічним продовженням гібридної війни, він не є її запереченням чи антиподом, іншою правовою реальністю.

Гібридний мир характеризується такими **рисами**:

- неповне припинення конфлікту, який переходить у приховану або менш інтенсивну фазу;

- продовження інформаційних операцій, спрямованих на дискредитацію державних інституцій, послаблення єдності суспільства;

- постійна загроза повернення конфлікту до активної фази через маніпулятивні інформаційні впливи;

- активізація непрямих впливів та реалізація компонентів політики стратегічних комунікацій, спрямованих на досягнення початкової мети ведення війни іншими не відкрити та переважно позавійськовими засобами.

В. Горбулін наводить свої думки щодо інструментів підпорядкування політики інших держав російським інтересам в умовах „гібридного миру”:

- монополізація ринку країни-споживача у спосіб маніпулювання цінами (надання знижок окремим компаніям та країнам за укладання довгострокових контрактів);

- корумпування посадових осіб країн-споживачів та менеджерів компаній (укладання контрактів на вигідних для Росії умовах);

- блокування реформ внутрішнього енергетичного ринку (недопущення лібералізації енергетичного ринку, реалізації проектів диверсифікації енергопостачання, блокування процесу розмежування видів діяльності вертикально інтегрованих компаній);

- блокування процесів формування спільного ринку країн-споживачів (перешкоджання формуванню спільного ринку країн-споживачів, заборона на реекспорт енергоносіїв у рамках угод з Росією, надання переваг окремим країнам (компаніям) у доступі до внутрішнього російського ринку) [4, с. 470].

Таким чином, поняття „гібридний мир” слід розглядати як комплекс явищ, що потребує спеціальних заходів і підходів у державній політиці, які є неможливими для реалізації в рамках традиційно функціонуючої інституційної системи. Є окреме бачення щодо впровадження нетрадиційних форм держави, що їх називають „гібридними”.

Але за даного випадку ми більше схильні підтримати Г. Зеленько, який вважає, що „гібридні режими” перебувають у зоні ризику, і потрапляння країни у *гібридний стан* означає поступове її перетворення на країну, яка не відбулася [5, с. 407].

Тож переконані, що із завданням стосовно творення гібридного миру цілком впорається **національна система стратегічних комунікацій**.

Стратегічні комунікації (далі – стратком) є незамінним інструментом, що дозволяє забез-

печити сталий розвиток держави та протидіяти гібридним загрозам, вирішуючи такі основні завдання:

- консолідація українського суспільства навколо спільних цінностей та цілей;
- утвердження національної ідентичності як основний елемент формування здатності держави протистояти внутрішнім і зовнішнім гібридним загрозам;
- зниження ефективності ворожих гібридних впливів шляхом формування власних стратегічних, в тому числі й аналітичних, наративів;
- підтримання стійкості та динамічної адаптивності інституційної системи для запобігання виникненню гібридних загроз з метою формування умов для усвідомлення належності до української нації як самобутньої спільноти, об'єднаної назвою, символами, географічним та етносоціальним походженням, історичною пам'яттю, комплексом духовно-культурних цінностей, зокрема українською мовою і народними традиціями [6];
- створення умов для реінтеграції тимчасово окупованих територій через формування сприятливих умов та індоктринації відповідних елементів страткому до політичної системи ворога.

Стратегічні комунікації унормовуються гарантією успішного переходу України до мирного життя та довготривалого відновлення та стратегічного повоєнного розвитку.

Для ефективного формування **гібридного миру** НССК має бути побудована на системних засадах, серед яких основними є:

- *системність і координація* передбачає створення єдиного центру управління стратегічними комунікаціями для забезпечення узгодженості й ефективності інформаційної політики держави, саме тому постає необхідність у формуванні окремої організаційно-функціональної структури – національної системи стратегічних комунікацій;
- *адаптивність* – здатність НССК системи стратегічних комунікацій гнучко реагувати на зовнішні інформаційні загрози, оперативно адаптувати інформаційні стратегії під потреби суспільства;
- *проактивність* – стратегічні комунікації повинні діяти на випередження, запобігаючи інформаційним кризам, а не лише реагуючи на них;
- *інтегрованість і взаємодія* державних органів з медіа, громадянським суспільством та міжнародними партнерами.

Запровадження цих принципів дозволить сформувати ефективну систему стратегічних комунікацій, здатну утримувати гібридний мир, зберігати суспільну стабільність і посилювати національну безпеку України в умовах постійних інформаційних загроз.

У період після завершення активної фази війни стратегічні комунікації відіграватимуть центральну роль у реалізації стратегічної політики і стабілізації гібридних загроз. Головним завданням є створення умов, за яких гібридні впливи противника втратять свою ефективність будуть дезорганізовані, фрагментовані та нівельовані.

У даному контексті до основних *функцій НССК* у повоєнний належать такі:

- управління інформаційними потоками з метою зміцнення суспільної довіри та запобігання панічним настроям;
- створення аналітичних, позитивних та конструктивних наративів, які консолідують суспільство та підсилюють його стійкість щодо ствердження національної ідентичності;
- налагодження ефективної комунікації між державою і суспільством для забезпечення прозорості державних процесів, зокрема відновлення країни через прозорі механізми залучення прямих іноземних інвестицій, а також формування прозорих Фондів, через які поступатимуть гроші на відновлення та відбудову України.

Таким чином, стратегічні комунікації мають стати дієвим інструментом стабілізації та керуваності інформаційного середовища в умовах гібридного миру. Адже як влучно зазначає В. Горбулін „Факти втрачають роль остаточного доказу, відповідність наративу фізичному станові речей відходить на задній план. Інтерпретаційний складник гібридної війни, або когнітивний вимір ведення гібридних воєнних дій, реалізуються за допомогою дискурсивних вербально-семіотичних засобів” [4, с. 48].

Відповідно до окресленого вище для досягнення гібридного миру в Україні необхідно використовувати стратегічні комунікації за такими основними напрямками:

- *внутрішньодержавний напрям* – спрямований на формування стратегічного національного наративу, забезпечення суспільної єдності, подолання внутрішніх протиріч, зменшення впливу дезінформації та маніпуляцій на громадську думку [2-13];
- *міжнародний напрям* – орієнтований на стратегічне позиціонування і формування пози-

тивного іміджу України, ствердження української державницької суб'єктності з метою рівноправного партнерства у новій безпековій архітектурі, а також запобігання зовнішнім маніпуляціям і дискредитації України на міжнародній арені [14], реалізація стратегії державної інфраструктурної політики як „локомотив творення нового іміджу незалежної самостійної Української держави” [15, с. 317];

- *реінтеграційний напрям* – функціонування НССК має бути спрямовано на створення сприятливих умов для гарантованої реінтеграції тимчасово окупованих територій, зниження ефективності пропаганди противника, зміцнення української національної ідентичності серед мешканців таких територій.

Ці напрями дозволять стверджувати про комплексну державну політику стратегічних комунікацій, здатну утвердити стабільність в українському суспільстві та сформувані умови для безпечного функціонування та розвитку в умовах активізації гібридних загроз у повоєнний період.

Одним із головних викликів, з якими зіткнеться Україна після завершення війни, є формування єдиного національного нарративу, який би консолідував суспільство та усунув поділи, спричинені гібридними загрозами агресора. Серед ключових проблем у цьому контексті:

- неоднорідність українського суспільства, яке має різні історичні, культурні та регіональні особливості, що можуть бути використані противниками для поглиблення соціальних протиріч;

- ризик політизації історичної пам'яті та національної ідентичності, що може створити передумови для внутрішніх конфліктів;

- продовження гібридних впливів, спрямованих на дискредитацію української державності, державних інституцій та підірив суспільної довіри;

- ініціація корупційних скандалів із купівлею за кордоном представниками української влади фінансових установ через офшорні компанії.

НССК має забезпечувати формування єдиного інформаційного простору, сприяючи консолідації громадян на основі спільних цінностей та національних інтересів, в рамках реалізації стратегічного курсу повоєнної держави.

Гібридний мир відбувається в тих умовах, коли гібридні загрози не зникають, а лише трансформуються і набувають все нових форм і методів. Але їх особливістю є конфлікт інтерпретацій який використовується як „різновид

зброї поряд із іншими невійськовими компонентами гібридних війн” [4, с. 50].

Таким чином, НССК дозволяють ефективно нейтралізувати такі гібридні загрози через:

- системний моніторинг безпекового середовища з метою своєчасного виявлення потенційних загроз;

- активне проведення політики стратегічних комунікацій:

- проактивний вплив на інформаційне середовище та спростування фейкової інформації та дезінформаційних кампаній противника;

- формування позитивних контрнарративів, які зменшують ефективність маніпулятивних меседжів противника.

Таким чином, НССК має діяти як механізм раннього попередження та нейтралізації гібридних загроз в проактивному форматі. Наголосимо на тому, що для упокорення України РФ добивається досягнення своїх геостратегічних цілей, проголошених ще у 2014 році, які зараз несвідомо озвучують та артикулюють окремі посадові особи адміністрації Трампа. Це три основні вимоги, виконання яких є кроком для руйнування української державності та знищення державного суверенітету:

- 1) федералізація України;

- 2) офіційний статус російської мови як другої державної;

- 3) юридично зафіксована відмова України від європейської та євроатлантичної інтеграції [4, с. 54].

Реалізація цих умов під будь-яким приводом або назвами: гібридна війна, проксі-війна, конфлікт, внутрішній конфлікт тощо повною мірою буде сприяти руйнуванню української державності. Тож переконані, що на законодавчому рівні потрібно закріпити унеможливлення зміни цих трьох основоположних засад української державності за існування будь-якої влади, оскільки саме вони визначають стратегію розвитку держави і не можуть бути змінені за будь-яких умов, бо є істотними для держави.

Інструментом реалізації цих завдань є ефективно функціонуюча національна система стратегічних комунікацій, яка в умовах гібридного миру потребує якісного правового забезпечення функціонування та розвитку всіх компонентів.

Задля цього нами рекомендується:

- 1) розробити та ухвалити рамковий Закон України „Про стратегічні комунікації”, з урахуванням специфіки гібридної війни та загроз, гібридного миру, чітко визначитиме функції, повноваження та відповідальність суб'єктів системи;

2) привести у відповідність чинні нормативно-правові акти з урахуванням нових реалій повоєнного періоду та складності в тактичному часі військової перемоги України над РФ поза контекстом допомоги ЄС, КНР та набуття повноправного членства України в ЄС та НАТО;

3) сформуванню єдиної термінологічної основи, що дозволить здійснювати чітку координацію органів державної влади у сфері стратегічних комунікацій.

Для підвищення ефективності функціонування національної системи стратегічних комунікацій в умовах гібридного миру доцільно створити спеціалізовану структуру або координаційний центр при Раді національної безпеки та оборони України, що забезпечуватиме:

- інтеграцію зусиль державних органів, медіа, громадянського суспільства та міжнародних партнерів;
- оперативний моніторинг гібридних загроз;
- швидке реагування на загрози, спростування дезінформації та маніпулятивних повідомлень противника;
- формування єдиного національного нарративу, що сприяє суспільній консолідації;
- невиконання набору політичних вимог ворога [4, с. 54].

Висновки. Проведений аналіз дозволив визначити особливості та перспективи формування гібридного миру в Україні в контексті побудови ефективної національної системи стратегічних комунікацій. В умовах завершення російсько-української війни Україна стикається з новими викликами, які полягають у необхідності забезпечення стабільності, безпеки і стійкості суспільства перед гібридними загрозами.

Поняття „гібридний мир” слід розглядати як складний системний правовий феномен, який передбачає збереження прихованих та неявних форм конфлікту навіть після формального завершення воєнних дій в умовах існування суперечностей інтерпретацій. Через це постає актуальність у формуванні ефективного правового регулювання функціонування НССК.

Суто з правових позицій цілковита перемога за умов визнання російсько-української війни „гібридною” є апіорі неможливою для жодного з суб'єктів міжнародно-правових відносин.

Тому формування *стійкого миру* вимагає не лише військових чи політичних, а й передусім інформаційних та комунікаційних заходів, реалізації усіх компонентів стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації стають ключовим інструментом реалізації стратегічного курсу держави

в рамках формування відповідної стратегічної державної політики, який дозволяє консолідувати суспільство, нейтралізувати вплив пропаганди та ефективно управляти інформаційним простором, зокрема мінімізуючи конфлікти інтерпретацій та чітко впроваджуючи у міжнародний комунікаційний мілітарний та правовий простір терміну: **російсько-українська війна**.

Відтак перемога для України має концептуалізуватися в правничій термінології „**перемога над збройним агресором**”.

У дослідженні визначено, що в умовах гібридного миру НССК має виконувати основні завдання:

- формування єдиного національного стратегічного нарративу;
- запровадження нового стратегічного дискурсу;
- забезпечення суспільної згуртованості й стратегічної стійкості населення;
- збереження контролю над об'єктами стратегічної інфраструктури;
- протидія інформаційним маніпуляціям та дестабілізаційним впливам зовнішніх суб'єктів з позицій стратегічних комунікацій в системному вимірі;
- сприяння реінтеграції окупованих територій шляхом створення сприятливих умов та нарощування власних мілітарних можливостей ОПК.

Разом із тим, у статті визначено основні перешкоди, які стоять на шляху до ефективної реалізації цих завдань, зокрема: нормативно-правова невизначеність, відсутність єдиних координаційних структур та недостатня підготовка кадрів. Враховуючи це, було запропоновано низку практичних рекомендацій, серед яких створення єдиного координаційного органу стратегічних комунікацій, удосконалення нормативно-правової бази, розвиток кадрового потенціалу та активне залучення громадянського суспільства до формування і реалізації кампаній різного рівня в рамках реалізації страткома.

Отже, утвердження НССК виступає необхідною умовою для формування гібридного миру та забезпечення довготривалої стабільності в повоєнній Україні. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення практичного досвіду інших держав, адаптацію кращих міжнародних практик до українських умов, а також розроблення конкретних механізмів реалізації стратегічних комунікацій у повоєнний період з метою встановлення реального та стійкого, гарантованого правовими та безпековими гарантіями – миру (не гібридного, а реального).

Список використаної літератури:

- Ліпкан В. Стратегічні комунікації : словник / Вид. 2-е, виправлене і доповнене. Київ : Видавель Липкан В. А. 2018.
- Ліпкан В. А. Стратегія державної інфраструктурної політики України : словник. Київ : В.А. Ліпкан, 2023. 252 с. <https://doi.org/10.36059/978-966-97758-3-2>.
- Конституційне право зарубіжних країн : навч. посібник / М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін.; за заг. ред. В. О. Ріяки. 2-е вид., допов. і перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 544 с.
- Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с.
- Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні : монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Т. А. Бевз, С. Г. Брехаря, М. С. Кармазіна, В. О. Ковалевський, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 416 с.
- Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX.
- Ожеван М. Глобальна війна стратегічних наративів: виклики та ризики для України. *Стратегічні пріоритети. Серія: Політика*. 2016. № 4 (41). С. 30–40.
- Сивак Т. В. Стратегічні комунікації у системі публічного управління України : *монографія*. Київ : НАДУ, 2019. 338 с.
- Syvak T. Strategic narrative as a methodological toolkit for strategic communications. *The World of Politics, Society, Geography. Słupsk* : Institute of Geography and Regional Studies APS, 2016. Year I, Issue 1. P. 171–181.
- Золотухін Д. Український наратив має утворюватися виключно природним шляхом, без „планово-квадратного-гніздового підходу”. *Укрінформ* : [сайт]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2620105-ukrainskij-strategicnij-narativ-matcastina.html>.
- Дубов Д. Б. „Стратегічний наратив”: до проблеми реалізації сутнісної складової стратегічних комунікацій у Україні : аналіт. записка Національного інституту стратегічних досліджень. *Інформаційні стратегії*. 2017. № 8. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2377>.
- Соловійов С. Г. Стратегічні наративи (мета-наративи). *Публічне управління* : термінол. словник / [уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.] ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с. С. 171.
- Ліпкан В. А. Обумовленість стратегічного наративу цільовими аудиторіями // *Стратегічні комунікації у сфері забезпечення національної безпеки та оборони: проблеми, досвід, перспективи* : III міжнар. наук.-практ. конф., 31 жовт. 2022 р.: тези доповідей / Міністерство оборони України, НУОУ імені Івана Черняхівського. – К.: НУОУ, 2022. – С. 95-100.
- Яковець А. В. Міжнародний імідж держави: фактори і комунікативна стратегія формування (на прикладі США). *Topical issues of modern science, society and education*. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. SPC Sci-conf.com.uall. Kharkiv, Ukraine. 2021. Pp. 1184–1198.
- Ліпкан В. А. Політичні засади геостратегії сучасної Української Держави. монографія. Одеса : Видавничий дім „Гельветика”, 2024. 830 с.

Kolomoiets T. O., Kolpakov V. K., Tytarenko M. V. Formation of hybrid peace in the context of establishing a national system of strategic communications in Ukraine

The study made it possible to determine the current principles of the formation of the national system of strategic communications of Ukraine in the context of the approach and temporary establishment of hybrid peace. The analysis made it possible to identify the features and prospects for the formation of a hybrid peace in Ukraine in the context of building an effective national system of strategic communications. It is stated that in the context of the end of the Russian-Ukrainian war, Ukraine is facing new challenges, which are the need to ensure stability, security and resilience of society in the face of hybrid threats.

The author proposes to consider the concept of “hybrid peace” as a complex systemic legal phenomenon which implies the preservation of hidden and implicit forms of conflict even after the formal end of hostilities in the context of contradictory interpretations. The author substantiates the relevance of forming an effective legal regulation of the functioning of the NSSC.

It is proved that from a legal standpoint, a complete victory under the conditions of recognizing the Russian-Ukrainian war as a “hybrid” is a priori impossible for any of the subjects of international legal relations. It is substantiated that the formation of sustainable peace requires not only military or political measures, but also, above all, information and communication measures, and the implementation of all components of strategic communications. Strategic communications are becoming a key tool for implementing a strategic course within the framework of the relevant strategic state policy, which

allows consolidating society, neutralizing the influence of propaganda and effectively managing the information space, in particular, minimizing conflicts of interpretation and clearly introducing the term "Russian-Ukrainian war" into the international communication military and legal space. A new legal understanding of the concept of "victory" is proposed: victory for Ukraine should be conceptualized in the legal terminology of "victory over an armed aggressor".

The study determines that in the context of hybrid peace, the NSSC should perform the following main tasks: forming a single national strategic narrative; introducing a new strategic discourse; ensuring social cohesion and strategic stability of the population; maintaining control over strategic infrastructure; countering information manipulation and destabilizing influences of external actors from the standpoint of strategic communications in the systemic dimension; promoting the reintegration of the occupied territories by creating favorable conditions for the growth of military capabilities.

The article identifies the main obstacles to the effective implementation of the tasks: regulatory uncertainty, lack of unified coordination structures and insufficient training of personnel. Accordingly, a number of practical recommendations are offered: creation of a single coordinating body for strategic communications, improvement of the regulatory framework, development of human resources and active involvement of civil society in the formation and implementation of campaigns of various levels within the framework of strategic communications.

The adoption of the NSSC is a prerequisite for the formation of a hybrid peace and ensuring long-term stability in postwar Ukraine. Further research should be aimed at studying the practical experience of other states, adapting the best international practices to Ukrainian conditions, and developing specific mechanisms for implementing strategic communications in the postwar period in order to establish real and sustainable peace (not hybrid peace, but real peace) guaranteed by legal and security guarantees.

Key words: *national system of strategic communications, strategic communications, hybrid peace, hybrid threat, hybrid war, security function, state interests, legal regulation of state security, security of the institutional system, strategic policy.*